

Talenotits

Samråd om den danske regerings linje ved COP17 i Klima-, Energi- og Bygningsudvalget den 1. december 2011

25. november 2011

J nr.

[Indledning]

Den danske regering rejser til Sydafrika med en målsætning om, at COP17 leverer fremdrift i de internationale klimaforhandlinger. Hvad betyder det? Ja, det betyder i korthed en balanceret aftalepakke, der hviler på tre ben:

- 1) En proces i retning af en samlet klimaaf tale med reduktionsforpligtelser for både ilande og ulande;
- 2) Håndtering af spørgsmålet om en anden forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen;
- 3) Implementering af den aftale, der blev indgået på COP16 i Cancun.

Vi rejser til Durban som medlem af EU - og ihukommende, at vi fra nytår overtager formandskabet i EU. Derfor vil vi fra dansk side i Durban være ekstra opmærksomme og gøre hvad vi kan for at sikre fremdrift.

Der er anlagt en dobbeltstrategi, der på den ene side sigter på "oppefra" at fastholde perspektivet om en juridisk bindende aftale, og samtidig "nedefra" gør København og Cancun-rammeværkets delelementer så operationelle, robuste og ambitiøse som muligt.

Disse elementer har en selvstændig værdi som bidrag til konkret handling på kort sigt, samtidig med at de leverer vigtige byggeklodser til en eventuel kommende samlet klimaaftale.

Kyotoprotokollen har til gengæld det regelværk, som vi ønsker, at en ny aftale skal bygge ovenpå.

[1. Balancen mellem en samlet aftale vs Kyotoprotokollen]

Den centrale udfordring i Durban bliver at finde balancen mellem spørgsmålet om fremskridt i retning af en ny global aftale over for en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen.

Det skyldes, at der blandt flere af de store aktører ikke er politisk vilje til at lande den store forkromede aftale her og nu.

Selv Sydafrika, der er værter for partskonferencen, har meddelt, at det ikke bliver i år, at en ny samlet klimaaftale skal indgås. Til

gengæld har sydafrikanerne signaleret, at man ønsker konkrete skridt i den retning.

Det vi kan håbe på er, at parterne i Durban kan enes om et konkret mandat til en handlingsplan for at forhandle en juridisk bindende aftale. Men selve forhandlingsprocessen vil tage flere år, og vedtagelsen af en mulig ny klimaaftale placeres af de fleste tidsmæssigt tidligst i 2015 – dvs. efter afslutningen af det review af klimaindsatsen som blev aftalt i København og Cancun.

I den transitionsfase vil både implementering i et eller andet omfang af Kyotoprotokollens regelsæt samt udbygning og udmøntning af Cancunaftalen fortsætte.

[2. Kyotoprotokollens fremtid]

EU har med rådskonklusionerne fra den 10. oktober valgt at signalere åbenhed med hensyn til at indgå i en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen. Men under klar forudsætning af, at der opnås en aftale om at forhandle en samlet juridisk bindende ramme, hvor alle større udledere har forpligtelser, herunder både aftale om tidsplanen og principperne for en fremtidig aftale.

Konkret arbejder Danmark i EU og med en række af de progressive ulande med såkaldte

mellemløst, hvor der tages skridt i retning af en ny forpligtelsesperiode i lyset af, hvor langt man kommer med rammen for en samlet aftale.

Det kan man også udtrykke sådan: At jo længere vi i EU vil gå i mod en ny forpligtelsesperiode under Kyotoprotokollen, jo længere skal de andre lande udlederlande gå i retning af en ny robust aftale.

Det vigtigste i den sammenhæng er at understrege, at vi ønsker en fortsættelse af det regelbaserede multilaterale rammeværk, som Kyotoprotokollen er udtryk for. Her har vi langt hen ad vejen allerede de regler, som en fremtidig aftale bør bygge videre på.

Samtidig er der dog også grund til at gøre det klart, at EU i dag kun står for ca. 11 % af de globale udledninger. I 2020 vil det tal falde til under 8 %. Dermed vil en ny forpligtelsesperiode med kun EU - og måske Norge - ikke løse det globale klimaproblem.

[3. Operationalisering af Cancunaftalen]

I denne geopolitiske virkelighed, er det helt centralt, at vi ikke glemmer de fremskridt, der blev aftalt i Cancun for kun ét år siden, herunder oprettelse af institutioner som f.eks. Den Grønne Fond og regler for MRV.

Netop fraværet af det globale juridiske rammeværk gør, at der er behov for at kickstarte den globale omstilling ad anden vej. Cancunaftalen leverer flere af de nødvendige elementer hertil.

Det er disse mindre, men kloge fremskridt i indretningen af nye klimamekanismer og instrumenter, der kan sikre den globale omstilling på kort sigt. Det er jo det, som er vigtigt: At vi får hjulpet den globale omstilling i gang. Og her har FN-forhandlingerne en vigtig rolle – også på kort sigt.

For vi arbejder imod tiden for at undgå de værste konsekvenser af klimaforandringerne. World Energy Outlook udgav for nyligt en rapport, der viser, at nuværende investeringer i energiiinfrastruktur er helt uholdbare. Uden et grundlæggende kursskrifte i klima- og energipolitikken vil det fra 2017 være nødvendigt, at alle nye energiinvesteringer er karbonneutrale, hvis vi skal overholde 2-graders målsætningen.

Derfor er Cancunaftalens små fremskridt vigtige. De nye klimamekanismer og instrumenter, som Cancunaftalen blandt andet har leveret, vil gøde jorden for en transparent reduktionsindsats på kort sigt og for en robust og ambitiøs samlet juridisk bindende aftale, når tiden er politisk moden.

Der er brug for fælles værktøjer for at kunne skabe transparens og sammenlignelighed mellem nationale tiltag og målsætninger. Det er forudsætningen for at kunne presse uambitiøse lande til højere reduktioner og få vished for, at andre yder en reel indsats.

(1) Det betyder, at vi for det første vil arbejde på, at Durban kan levere yderligere byggesten til en ny international klimaarkitektur.

Det gælder operationalisering af Den Grønne Fond, hvor den såkaldte Transitional Committee har udarbejdet et konkret forslag til fondens design. Danmark har siddet centralt placeret her, da nationalbankdirektør Per Callesen har haft sæde i komitéen.

Vi har fra dansk side arbejdet intensivt for, at Fondens midler skal fordeles efter resultatbaserede principper, så klimafinansiering tilført fonden anvendes effektivt og sikrer reduktioner af CO₂ i ulande.

Vi er derfor godt tilfredse med det endelige designdokument, der afspejler både danske prioriteter og udgør et fornuftigt kompromis mellem i- og ulande.

Danmark vil arbejde for, at designdokumentet bliver vedtaget på COP17, så den konkrete

operationalisering af Fonden kan påbegyndes i 2012. Der vil dog fortsat være en række udestående spørgsmål, som det er forhåbningen, at Parterne vil overlade til Den Grønne Fonds bestyrelse. Hvis ikke Parterne kan blive enige om det, er der udsigt til komplicerede politiske forhandlinger i Durban.

Herudover arbejdes der hen imod etableringen af en ny teknologimekanisme. Forhåbningen er, at man i Durban kan blive enige om en række detaljer i teknologimekanismens elementer, så mekanismen kan blive fuldt operationel i 2012.

Endelig pågår der også arbejde med implementering af rammeværket for tilpasning. Det indebærer bl.a. oprettelsen af en tilpasningskomité og en proces for styrkelse af de mindst udviklede landes nationale tilpasningsindsatser.

Håbet er, at man på COP17 kan blive enige om tilpasningskomitéens sammensætning, arbejdsgang og relation til andre institutioner samt retningslinjer for processen med at styrke tilpasningsindsatserne i de mindst udviklede lande.

(2) For det andet indebærer operationaliseringen af Cancun-aftalen, at man skal komme videre

med en række elementer i det fremtidige regelværk.

Det indebærer bl.a., at der forhåbentlig kan komme en særskilt beslutning om indsatsen mod afskovning mv. (REDD+) med afklaring af en række tekniske og metodiske spørgsmål.

Herudover skal der forhandles om en fortsættelse og forbedring af eksisterende markedsmekanismer, samt etablering af nye sektorbaserede mekanismer.

Markedsmekanismerne er et vigtigt redskab til at sikre, at verdens drivhusgasudledninger kan reduceres mest omkostningseffektivt.

Etableringen af nye markedsmekanismer vil indebære en betydelig nettoreduktion af CO2 fra ulandene - en reduktion, der går ud over det rene offset-element for de ilande, der "køber sig" til kreditten.

Det forventes dog ikke, at man bliver færdige med diskussionerne af markedsmekanismer på COP17, da de hænger snævert sammen med drøftelsen af Kyotoprotokollens fremtid.

[3] Endelig er der for det tredje spørgsmålet om MRV (overvågning, rapportering og verifikation). Cancunaftalen indeholdt nogle væsentlige kompromisser om MRV, og det er håbet, at der

kan ske fremdrift i Durban med hensyn til at få udformet retningslinjer for nye krav til rapporteringen for både i- og ulande.

[Afslutning]

Alt i alt vil regeringen arbejde for, at vi kommer frem til et resultat i Durban, som bringer de internationale klimaforhandlinger videre, dels i forhold til den overordnede ambition om en proces hen imod en samlet klimaaftale. Dels i forhold til den konkrete implementering af aftalerne fra København og Cancun.

Danmark og EU har en ambitiøs strategi, der placerer os centralt i Durban i forhold til de vanskelige forhandlinger om en ny aftale og om Kyotoprotokollen.

Det er afgørende, at EU her er i stand til at bruge tilbuddet om en evt. anden forpligtelsesperiode som en løftestang for at få skabt pres på de andre store udledere.

Selvom fokus for i dag er partskonferencen og FN forhandlingerne, må vi derfor også erkende, at UNFCCC kun kan levere en del af løsningen.

Svaret på klimaudfordringen fordrer handling på lokalt, nationalt og regionalt niveau. Handling, der beviser, at grøn omstilling og CO2 reduktioner

ikke er i modstrid med en sund økonomisk udvikling – snarere tværtimod.